

Taalferoardening Frysk gemeente Heerenveen/Taalverordening Fries gemeente Heerenveen

De ried fan de gemeente Heerenveen;

nei it lêzen fan it útstel fan it kolleezje fan boargemaster en wethâlders fan 3 april 2018;

mei it each op kêst 5, earste lid, fan de Wet gebruik Friese taal;

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 april 2018;

gelet op artikel 5, eerste lid, van de Wet gebruik Friese taal;

BESLUT:

fêst te stellen de **Taalferoardening Frysk gemeente Heerenveen**.

BESLUIT:

vast te stellen de **Taalverordening Fries gemeente Heerenveen**.

Artikel 1 Begrypsbepalingen

Yn dizze feroardening wurdt ferstien ûnder:

1. *meartaligens*: kar foar de Nederlânske of de Fryske taal;
2. *gemeente-organen*: de ried, it kolleezje en de boargemaster en de persoanen dy't ûnder harren ferantwurdlikheid wurkje.
3. *bestjoersorganen*: de organen sa't dy fêstlein binne yn kêst 6 fan de Gemeentewet: de ried, it kolleezje en de boargemaster

Artikel 1 Begrypsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. *meertaligheid*: keuze voor de Nederlandse of de Friese taal;
2. *gemeente-organen*: de raad, het college van burgemeester en wethouders en de personen die onder hun verantwoordelijkheid werken.
3. *bestuursorganen*: de organen zoals die zijn vastgelegd in artikel 6 van de Gemeentewet: de raad, het college en de burgemeester.

Artikel 2 Taalkar

1. Elkenien kin de Fryske of de Nederlânske taal brûke yn it mûnlinge en skriftlike ferkear mei bestjoersorganen.
2. De gemeente-organen kieze yn begjinsel foar meartaligens.
3. By de taalkar yn in spesifike sitewaasje hâldt it bestjoersorgaan rekken mei it stribjen om de posysje fan de Fryske taal yn harren wurkgebiet te fersterkjen.

Artikel 2 Taalkeuze

1. Iedereen kan de Friese of de Nederlandse taal gebruiken in het mondelinge en schriftelijke verkeer met bestuursorganen.
2. De gemeente-organen kiezen in principe voor meertaligheid.
3. Bij de taalkeuze in een specifieke situatie houdt het bestuursorgaan rekening met het streven om de positie van de Friese taal in hun werkgebied te versterken.

Artikel 3 Skriftlik ferkear

1. Of it moat wêze dat it gebrûk fan de Nederlânske of Fryske taal foarskreaun is, oars binne bestjoersorganen frij yn de kar oft hja in skriftlik stik opstelle yn de Fryske taal of yn de Nederlânske taal of yn beide.
2. De taalkar yn in troch besjoersorganen ûntfongen stik makket de taalkar út fan troch of út namme fan bestjoersorganen op te stellen korrespondinsje.

Artikel 3 Schriftelijk verkeer

1. Tenzij het gebruik van de Nederlandse of de Friese taal is voorgeschreven, zijn bestuursorganen vrij in de keuze of zij een schriftelijk stuk opstellen in de Friese taal of in de Nederlandse taal of in beide.
2. De taalkeuze in een door bestuursorganen ontvangen stuk bepaalt de taalkeuze van door of namens bestuursorganen op te stellen correspondentie.

Artikel 4 Oersetregeling

1. Yn it gefal in skriftlik stik yn de Fryske taal opsteld is, jout it gemeente-orgaan op fersyk in oersetting yn de Nederlânske taal.
2. De oersettings wurde fergees levere.

Artikel 4 Vertaalregeling

1. Als een schriftelijk stuk in de Friese taal is opgesteld, verstrekt het gemeente-orgaan op verzoek een vertaling in de Nederlandse taal.
2. De vertalingen worden kosteloos verstrekt.

Artikel 5 Mûnling ferkear

1. By klantkontakten is de taalkar fan de klant liedend. Dat jildt yn it besûnder foar klantkontakten yn de 1e lijn.

Artikel 5 Mondeling verkeer

1. Bij klantcontacten is de taalkeuze van de klant liedend. Dat geldt in het bijzonder voor klantcontacten in de 1e lijn.

Artikel 6 Belied

1. De gemeente Heerenveen hat in ramtnota foar it befoarderjen en boargjen fan de Fryske taal.
2. It kolleezje stelt nijere beliedsregels foar it befoarderjenden en boargjen fan de Fryske taal.

Artikel 6 Beleid

1. De gemeente Heerenveen heeft een kadernota voor het bevorderen en borgen van de Friese taal.
2. Het college stelt nadere (beleids)regels voor het bevorderen en borgen van de Friese taal.

Artikel 7 Slotbepalingen

1. Dizze feroardening giet yn op de dei nei't er bekendmakke is.
2. De Oardening Frysk yn it skriftlik ferkear wurdt ynlutsen.
3. Dizze feroardening kin oanhelle wurde as 'Taalferoardening Frysk gemeente Heerenveen'.

Artikel 7 Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze bekend is gemaakt.
2. De 'Oardening Frysk yn it skriftlik ferkear' wordt ingetrokken.
3. Deze verordening kan aangehaald worden als 'Taalverordening Fries gemeente Heerenveen'.

*Sa fêststeld yn de iepenbiere gearkomste fan de ried hâlden op 28 maaie 2018.
Zo vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 28 mei 2018.*

*De griffier,
mefrou W.J.M.A. Jansen*

*De foarsitter,
de hear T.J. van der Zwan*

Algemeine taljochting

Algemene toelichting

Mei it ynfieren fan de Wet gebrûk Fryske taal binne de mooglikheden foar it brûken fan it Frysk yn it (formele) rjochtsferkear en it (formele) bestjoerlik ferkear fersterke. De wet bepaalt yn kêst 2 dat it Frysk en it Nederlânsk oanmurken wurde as de twa offisjele talen fan de provinsje Fryslân.

Met het invoeren van de Wet gebruik Friese taal zijn de mogelijkheden voor het gebruik van het Fries in het (formele) rechtsverkeer en het (formele) bestuurlijke verkeer versterkt. De wet bepaalt in artikel 2 dat het Fries en het Nederlands aangemerkt worden als de twee officiële talen van de provinsje Fryslân.

Frysk as minderheidstaal yn Europeesk perspektyf

Yn ûnderskate ynternasjonale ferdraggen is de posysje fan de Friezen en it Frysk as offisjele taal erkend. Nederlân hat earst it Europeesk Hânfêst foar regionale talen of talen fan minderheden (Trb. 1993, 1 en 199; 1998, 20) oannommen. Mei dat hânfêst hat it Nederlânske regear him ferplichte om it Frysk as twadde offisjele taal yn de provinsje Fryslân te befoarderjen en yn stân te hâlden. It hânfêst is foar Nederlân op 1 maart 1998 yngien. Boppedat hat Nederlân op 16 febrewaris 2005 it Ramtferdrach oangeande de beskerming fan nasjonale minderheden (Trb. 1995, 73 en 197) ratifisearre. Dat ferdrach is foar ús lân yngien op 1 juny 2005. By it goedkarren fan it wetsútstel ta ratifikaasje fan dat ferdrach binne regear en parlemint oerienkommen dat it Ramtferdrach allinnich fan tapassing wêze sil op de Friezen yn Nederlân. De Wet gebrûk Fryske taal beheint him (dêrom) inkeld ta it Frysk en it Nederlânsk. De feroardening beheint him ek ta dy beide offisjele talen.

Fries as minderheidstaal in Europees perspectief

In verschillende internationale verdragen is de positie van de Friezen en het Fries als officiële taal erkend. Nederland heeft eerst het Europees Handvest voor regionale talen of minderheidstalen (Trb. 1993, 1 en 199; 1998, 20) aangenomen. Met dat handvest heeft de Nederlandse regering zich verplicht om het Fries als tweede officiële taal in de provinsje Fryslân te bevorderen en in stand te houden. Het handvest is voor Nederland op 1 maart 1998 in werking getreden. Bovendien heeft Nederland op 16 februari 2005 het Kaderverdrag betreffende de bescherming van nationale minderheden (Trb. 1995, 73 en 197) geratificeerd. Dit verdrag is voor ons land in werking getreden op 1 juni 2005. Bij de goedkeuring van het wetsvoorstel tot ratificatie van dit verdrag zijn regering en parlement overeenkomen dat het Kaderverdrag alleen van toepassing zal zijn op de Friezen in Nederland. De Wet gebruik Friese taal beperkt zich (daarom) alleen tot het Fries en het Nederlands. De verordening beperkt zich ook tot die beide officiële talen.

Feroardening en beliedsplan

De Wet gebrûk Fryske taal skriuwt foar dat de yn 'e provinsje Fryslân fêstige bestjoersorganen dy't net ta de sintrale oerheid hearre¹, regels opstelle oer it brûken fan de Fryske taal yn skriftlike stikken en yn it mûnling ferkear (meielkoar: 'it bestjoerlik ferkear'). Yn dy regels moatte yn alle gefallen bepalingen stean dy't rjochte binne op it fersterkjen fan de posysje fan de Fryske taal binnen it wurkgebiet fan it oanbelangjende bestjoersorgaan (kêst 5, earste lid, fan de wet). Foar bestjoersorganen fan gemeenten wurdt dy regeling by feroardening fêststeld. Dêrnjonken moatte de bestjoersorganen in beliedsplan oer it brûken fan de Fryske taal opstelle (kêst 5, twadde lid, fan de wet).

Verordening en beleidsplan

De Wet gebruik Friese taal bepaalt dat de in de provinsje Fryslân gevestigde bestuursorganen die niet tot de centrale overheid behoren², regels opstellen over het gebruik van de Friese taal in schriftelijke stukken en in het mondelinge verkeer (samen: 'het bestuurlijk verkeer'). In die regels moeten in ieder geval bepalingen staan die gericht zijn op het versterken van de positie van de Friese taal binnen het werkgebied van het betreffende bestuursorgaan (lid 5, eerste lid, van de wet). Voor bestuursorganen van gemeenten wordt die regeling bij verordening vastgesteld. Daarnaast moeten de bestuursorganen een beleidsplan over het gebruik van de Friese taal opstellen (artikel 5, tweede lid, van de wet).

1) útsein de gemeenten Flylân, It Amelân, Skylge, Skiermûntseach en Weststellingwerf (kêst 5, tredde lid, fan de wet).

2) Uitgezonderd de gemeenten Vlieland, Ameland, Terschelling, Schiermonnikoog en Weststellingwerf (artikel 5, derde lid, van de wet).